

ÚJ KÖNYVEK VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIÁJA

2017. 1. negyedév

Összeállította: Kusztor Éva
Lezárva: 2017. február 15.

JOG, JOGTUDOMÁNY

BALÁZS Péter: Az Európai Unió külpolitikája. E-könyv (2016. évi átdolgozott kiadás)
Wolters-Kluwer, 2017. EPUB MOBI

GÁRDOS-OROSZ Fruzsina–MENYHÁRD Attila (szerk.): Személy és személyiség a jogban. E-könyv, 2017.
EPUB MOBI

SÁNDOR Judit: Az én molekulám. Bioetika és emberi jogok a XXI. század elején.
L' Harmattan, 2017. 230 p.

SÁRKÖZY Tamás: Kormányzástan. Adalékok a viszonylag jó kormányzáshoz.
HVG-ORAC, 2017. 260 p.

TATTAY Levente: Versenyképesség és szellemi alkotások az Európai Unióban. E-könyv
Wolters Kluwer, 2017. EPUB MOBI

KÖZGAZDASÁGTAN

GUARDIOLA-RIVERA, Oscar: Ha Latin-Amerika irányítaná a világot
Gondolat, 2016. 442 p. (Oikumené könyvek)

HORVÁTH Zsuzsanna: Fenntartható fejlődés
Fenntartható termelés és fogyasztás az Európai Unióban
Dialóg Campus, 2017. 216 p. (Institutiones Juris)

LENTNER Csaba: Rendszerváltás és pénzügypolitika
Tények és tévhitek
Akadémiai K., 2016. 336 p.

NASAR, Sylvia: A nagy hajsza
A közgazdasági eszme története
Gondolat, 2016. 610 p.
(Oikumené könyvek)

VARGA Attila: Regionális fejlesztéspolitikai hatáselemzés
Akadémiai K., 2016. 200 p.
(Modern regionális tudomány)

POLITIKA, POLITIKATUDOMÁNY

ALMÁSI József :Kell-e nekünk demokrácia?
A diktatúrának engedelmessé válni, a demokráciát tanulni kell
Publio K. 2017. 60 p.

ANTAL Attila: A civilek hatalma
A politikai tér visszafoglalása
Noran Libro, 2016. 333 p.

ARANY Anett; N. Rózsa Erzsébet; SZALAI Máté: Az Iszlám Állam
Kalifátusa
Az átalakuló Közel-Kelet
Külügyi és Külgazdasági Intézet; Osiris, 2016. 370 p.
(A külpolitika világa)

BOROS János: Etika és politika
A demokrácia egyéni felelősség
Gondolat, 2016. 174 p.
(Iskolakultúra-Könyvek)

BÖCSKEI Balázs: A forradalom végtelensége
Lukács György politika- és társadalomelmélete
L' Harmattan, 2017. 248 p.

DEATON, Angus Stewart: A nagy szökés
Egészség, gazdagság, és az egyenlőtlenségek eredete
Corvina, 2017. 414 p.

HANDY, Charles: A második görbe
Gondolatok a társadalom megújításáról
HVG Könyvek, 2016. 222 p.

KIS-BENEDEK József - Dzsihadizmus, radikalizmus, terrorizmus
Zrínyi, 2016. 280 p.

RESING, Volker: A kancellári gépezet
A CDU működése
Dialóg Campus, 2016. 208 p.

RÓNA Dániel: A Jobbik-jelenség
A Jobbik Magyarországért Mozgalom térnyerésének okai
Könyv&Kávé, 2016. 314 p.

SEBŐK Miklós: Kvantitatív szövegelemzés és szövegbányászat a
politikatudományban
L' Harmattan, 2017. 192 p.

SHIRREFF, Richard: 2017 – Háború Oroszországgal
Putyin ökle alatt
Athenaeum, 2017. 480 p.

TÓTH Csaba: Fantasztikus világok
Társadalmi és politikai kérdések a képzelet világában
Athenaeum, 2017. 400 p.

TRUMP, Donald: GREAT AGAIN
Újra nagyvá tesszük Amerikát
Európa, 2017. 240 p.

ZIGAR, Mihail: Putyin metamorfózisa
Európa, 2016. 584 p.

POLITIKATÖRTÉNET

JANY János: Az iszlamizmus
Eszmetörténet és geopolitika
Typotex, 2016. 176 p.

KÖNYVFIGYELŐ

NÓVÉ Béla: Patria Nostra
'56-os menekült kamaszok a Francia Idegenlégióban
Balassi Kiadó, 2016. 508 p.

SUSA Éva; KŐ András (szerk.): Megkésett végtisztesség
Nagy Imre és mártírtársai kihantolása és azonosítása
Kortárs, 2016. 248 p.

PUBLICISZTIKA, ÉLETRAJZ

CARTER, Jimmy: Teljes élet
Visszatekintés 90 évesen
Partvonal Kiadó, 2016. 328 p.

FÖLDI László :Migráció
Gondolatok Európa védelméről
Kárpátia Stúdió, 2016. 160 p.

KÓNYA Imre: ...és az ünnep mindig elmarad?
Történetek a rendszerváltástól napjainkig
Alexandra, 2016. 656 p.

ABSTRACTS

András Körösesnyei – Gábor Illés – Rudolf Metz:

CONTINGENCY AND POLITICAL ACTION

THE ROLE OF POLITICAL LEADERS IN CRISIS SITUATIONS

The interaction between crisis situations and political leadership has long been an eminent topic in political science. However, political leaders are often seen as merely reacting to exogenous challenges (such as natural catastrophes, economic crises, terrorist attacks). In contrast to these structure-oriented approaches, the present paper emphasizes the role of political agency in shaping or deliberately creating crisis situations. It is done through setting up a typology based on the differentiation among various forms of contingency. In the second half of the article, the usefulness of this typology is illustrated by analyzing empirical examples, focusing primarily on cases where political leadership truly made a difference in a crisis situation.

Keywords: crisis, political leadership, political theory, Machiavelli, Weber, Viktor Orbán, George W. Bush

Dániel Kovarek – Attila Farkas

ANALYSING JOBBIK'S MOVE TOWARDS MODERATION IN LIGHT OF THE

CANDIDATES FIELDDED IN SINGLE-MEMBER DISTRICTS

Jobbik (The Movement for a Better Hungary) is generally the subject of scholarly attention due to the anti-gypsy sentiment typical of the party, its tone of speech ignoring political correctness, and its far-right connections. Nonetheless, in the past three years the tone of Jobbik's campaign messages has become substantially more moderate, party officials distanced themselves from racist and anti-Semitic statements, eventually declaring that the aim of Jobbik is to reposition itself as a 'real people's party'. Given the freshness of this transformation process, only a handful of scholarly works investigated the topic until now, and even if doing so, the literature almost exclusively focused on the analysis of Jobbik's parliamentary elite, and its management. This article seeks to analyze and understand the process by comparing Jobbik's candidates fielded in single-member districts in 2010 and 2014. Conclusions are drawn from quantified content analysis of short candidate introductions (résumés and

pledges), accompanied by the analysis of databases with variables on political career, electoral experience and former partisan affiliation.

Keywords: radical right, Jobbik, quantified content analysis, single-member districts, parliamentary campaigns

Balázs Böcskei – Csaba Molnár

THE RADICAL RIGHT IN GOVERNMENT?

THE PLEDGES OF JOBBIK IN HUNGARIAN LEGISLATION (2010–2014)

It has been a recurring topic of Hungarian public speech since the change of government in 2010 that Fidesz–KDNP, in government with a qualified majority, puts the political program of the opposition party Jobbik (Movement for a Better Hungary) into practice. Studying the election programs of both parties, our research investigates which party's topics are more in line with the legislation agenda of the period 2010–2014, and what kind of strategy Fidesz used to oppose the major election pledges of Jobbik. We argue that the themes of Jobbik's program resemble the legislation topics of the second Orbán government more than that of Fidesz. The qualified majority dominated by legislation took on a typically adaptive strategy against the radical opposition, therefore the widespread opinion that Fidesz implements the program of Jobbik concerning matters important for the latter is to be treated with reservation. Although in matters prioritized by Jobbik the qualified majority opted for an adaptive strategy in nine cases out of eighteen major topics, in three of these cases the issues were considered important by Fidesz–KDNP as well, and in five further cases we can talk about ideological similarities. The remaining case is considered as a general strategic government goal.

Keywords: Fidesz-KDNP, Jobbik, pledge research, Hungarian Comparative Agendas Project

Péter Bajomi-Lázár:

BETWEEN AUTHORITARIANISM AND LIBERALISM

PARADIGM SHIFTS IN THE RELATIONSHIP OF HUNGARIAN POLITICS
AND MEDIA

According to Siebert et al. (1956/1963), media systems are of two basic types: authoritarian or liberal. Each country belongs to these categories, or represents a blend of the two. The present paper reviews the history of the relationship between Hungarian politics and media after the political transition of 1989–90, divides it into periods, and aims to place these periods on the axis of the au-

thoritarian and liberal systems in the light of a set of criteria more suitable for the mapping of the relations of present-day political and media systems than the original, sixty-year-old model. Four periods have been identified: those of the transition, the media war, the consolidation of the freedom of the press, and its deconsolidation; and these periods have been studied along four dimensions: media policy, control of the media, political communication, and ideological landscape. An attempt is also made to identify some reasons for the paradigm shifts in the relation of politics and media. Finally, it argues that the relapse of the freedom of Hungarian press experienced after 2010 diverges from regional trends. This divergence is explained by the particularity of the Hungarian constitutional system: the conjunction of the mixed election system, and the media law requiring constitutional majority.

Keywords: media policy, freedom of the media, comparative study of the media

Ferenc Tallár

POPULISMS AND DEMOCRACIES, OR THE REFACTURED
STAGE OF POLITICS

In the first decades of the 21st century, the slogan of the End of the Political is gradually replaced by the slogan of the Return of the Political. Another typical feature of our days is the rapid spreading of right and left wing populisms. Primarily based on the theory of Ernesto Laclau and Chantal Mouffe, the paper argues for the close correlation of the two phenomena. After a brief review of the ontological background of their theory and its social and political distinction, the process from building up a social state and its neutralizing-legalizing tendencies to the neo-liberal disintegration of the society and the concept of the End of the Political is highlighted. Finally, as a result of this process, an attempt is made to interpret the phenomena of the Return of the Political, the birth of populisms, and the delicate relation of populism and democracy.

Keywords: populism, democracy, the Return of the Political, neoliberalism, political elite

Katalin Mérő–Dóra Piroska

BANKING UNION AND BANKING NATIONALISM
THE HUNGARIAN CASE IN A CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN CONTEXT

The purpose of this study is to understand Hungary's opt out position from the Banking Union (BU). The Banking Union is compulsory for Eurozone member states and optional for non-Eurozone member states. From the Central

and Eastern European (CEE) region only Romania and Bulgaria decided to join. Firstly, an attempt is made to explain the different positions of CEE governments based on structural characteristics of the CEE banking sectors, but no substantial difference is found between the opt-in and opt-out countries' banking sectors. Secondly, we look at the role of state's capacity to maintain a stable banking sector, and find that state's capacity is a necessary condition for opting out. Finally, through a detailed Hungarian case study we argue that the Hungarian government opted out because its government's policy preference of banking nationalism conflicts with the BU's ideals. With regard to the Polish and Czech governments' decision, the existence of banking nationalist policy preferences is indicated but not proved.

Keywords: Banking Union, Central and Eastern Europe, Hungary, banking nationalism, financial nationalism, bank regulation

CONTENTS

POLITICAL LEADERSHIP

- *András Körösenyi – Gábor Illés – Rudolf Metz*: Contingency and political action. The role of political leaders in crisis situations 7

JOBBIK (Movement for a Better Hungary)

- *Dániel Kovarek – Attila Farkas*: Analysing Jobbik's move towards moderation in light of the candidates fielded in single-member districts 31
- *Balázs Böcskei – Csaba Molnár*: The radical right in government? The pledges of Jobbik in Hungarian legislation (2010–2014) 55

MEDIA AND POLITICS

- *Péter Bajomi-Lázár*: Between authoritarianism and liberalism. Paradigm shifts in the relationship of Hungarian politics and media 79

POPULISM

- *Ferenc Tallár*: Populisms and democracies, or the refabricated stage of politics 107

BANKING POLICY

- *Katalin Mérő – Dóra Piroška*: Banking union and banking nationalism. The Hungarian case in a Central and Eastern European context 135

BOOK REVIEW

- *Árpád Vásárhelyi*: What does political theology mean today? – Review of the book *Chapters from the history of political theology* 163

BOOK WATCH 172

ABSTRACTS 176

SZÁZADFORDULÓ

TANULMÁNYOK

KENYERES ZOLTÁN

Árnyékok nélkül

ANKA LÁSZLÓ

A vidéki Szabadelvű Párt megbuktatta volna, de az országgyűlési Szabadelvű Párt megmentette:
Apponyi Albert képviselővé választása 1896-ban

SCHWARCZWÖLDER ÁDÁM

A Széll-csend testközelből

CSIBI NORBERT

A „társulás nyújtotta erő” jobb kihasználása érdekében

VÖRÖS KATALIN

Az iparoktatás külföldön

RECENZÍÓ

SIVADÓ ÁKOS

A diszkurzivitás szűk körei

PETTINGER-SZALMA VENDEL

Történelmi tabló Magyarország vezérigazgatójáról

SZÁZADVÉG

ÚJ FOLYAM

83.

2017/1.
SZÁM

SZERZŐINKHEZ

(A PUBLIKÁLÁS FELTÉTELEI)

1. A Politikatudományi Szemle című referált folyóirat magyar nyelven beküldött kéziratokat – tanulmányokat és könyvrecenziókat – fogad el.
2. A kéziratok minimális terjedelme tanulmányok esetén 40 000 karakter, recenziók esetén 15 000 bruttó (azaz szóközökkel együtt értendő) karakter. A kéziratok maximális terjedelme tanulmányok esetén 50 000, kivételes esetben 60 000 leütés, a recenzióké pedig 25 000 leütés lehet. Az egyes szakterületeket áttekinteni kívánó „state of the art” illetve a „review of article” műfajú szövegek esetében a minimális karakterszám 30 000 a maximális 50 000 bruttó leütés lehet.
3. A kéziratokat Word formátumban kérjük a *posze@mtapti.hu* címre elküldeni.
4. A kéziratnak tartalmaznia kell:
  - a. egy magyar szöveg-összefoglalót;
  - b. egy angol nyelvű szöveg-összefoglalót (abstract);
  - c. kulcsszavakat, valamint
  - d. a szerző titulussát és pontos munkahelyi adatait. A szerző neve a tanulmány felett szerepeljen.
5. Szöveg közbeni kiemelésként *dőlt betű* alkalmazható; ritkítás, aláhúzás, vastag betű, csupa nagybetű csak egészen kivételes esetben fogadható el.
6. A közvetlen hivatkozásokat a szövegtörzs tartalmazza, ezek ne jegyzetekben szerepeljenek. Minden idézetet, hivatkozást igénylő állítást vagy kifejezést követően zárójelben tüntessék fel a szerző vezetéknevét, az idézett vagy hivatkozott mű publikálásának évszámát és – ha szükséges – az idézett oldalakat a következő formában: (Arendt, 1992: 25.) vagy (Arendt, 1992: 135–138).
7. A jegyzetek a főszöveg kiegészítéseit tartalmazzák (tehát nem hivatkozásokat). A jegyzetek helyét a tanulmányon belül felső indexben lévő arab számmal jelölik (így: ¹), a jegyzeteket pedig kérjük a szöveg végén számozott formában elhelyezni. Indokolt esetben lábjeget alkalmazható, amelyet – ha csak kis

számban fordul elő – a szövegben csillaggal (*) kell jelölni, s az oldal alján kell elhelyezni.

8. Kérjük, hogy a felhasznált irodalom jegyzéke csak a ténylegesen hivatkozott publikációkat tartalmazza. Az explicit módon hivatkozott forrásokon kívül az irodalomjegyzék legfeljebb még 10–15 forrásmegjelölést tartalmazhat.

9. Az irodalomjegyzéket a tanulmány végén közöljük, a következőképpen oldva fel a szöveg közti utalásokat:

a. könyveknél:

Arendt, Hannah (1992): *A totalitarizmus gyökerei*. Budapest, Európa.

b. tanulmánykötetben, gyűjteményes kötetben megjelent szövegek esetében: Mickiewicz, Ellen (2000): Institutional Incapacity, the Attentive Public, and Media Pluralism in Russia. In: Richard Gunther and Anthony Mughan (eds.): *Democracy and the Media*. Cambridge, Cambridge University Press.

c. folyóiratban megjelent tanulmány esetében:

Selck, J. Torsten (2004): On the Dimensionality of European Union Legislative. *Journal of Theoretical Politics*, vol. 16., no. 2. April, 203–222.

10. A táblázatokat és az ábrákat megfelelően formázva, az eredetüket feltüntetve, a szövegbe építve kérjük. A fekete-fehér ábrákat Excel formátumban, a közlés előtt kérjük mellékelni. A táblázat formázási szabálya:

1. táblázat. Cím.

elnevezés	adat 1	adat 2
párt 1	33,0	0,33
párt 2	34,0	0,34
párt 3.	33,0	0,33
Összesen	100,0	1,00

* megjegyzés.

Forrás:

11. A szerkesztőségbe beérkezett – formailag megfelelő – kéziratokat a szerkesztőség előzetes szűrése után két opponensnek küldjük ki. Az opponensek szerzők nevének feltüntetése nélkül kapják meg a kéziratokat. A közlés feltétele két opponens támogató véleménye. Az opponensek által javítandónak értékelt kéziratokat átdolgozásra visszajuttatjuk a szerzőkhöz. A két opponens egybehangzó elutasítása esetén a kéziratot nem publikáljuk.

12. Kézirat beérkezési és lehetséges közlési határideje.

beérkezési határidő	a közlés első lehetséges határideje
január 15.	első szám
március 15.	második szám
május 31.	harmadik szám
szeptember 15.	negyedik szám

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az egyes cikkek közlési sorrendjét, maga határozza meg.

13. A szerkesztőség a beérkezett kéziratokért honoráriumot nem fizet. Köszönjük, hogy megfelelően előkészített kézirat beküldésével segítik munkánkat.

Folyóiratunk megvásárolható az alábbi könyvesboltokban, ára 750 forint,
előfizetőknek 650 forint.

Előfizethető a szerkesztőség postacímén (*Budapest, Pf. 694/115*),
valamint a *posze@mtapti.hu* e-mail címen.

Az előfizetés ára egy évre: 2600 forint.

L'HARMATTAN KÖNYVESBOLT, Bp., V., Kossuth Lajos u. 14–16.

PÁRBESZÉD KÖNYVESBOLT, Bp., VIII., Horánszky u. 20.

ELTE TÁTK HALLGATÓI BOLT, Bp., XI., Pázmány Péter sétány 1/a.

ELTE BTK Könyv- és Jegyzetbolt, Bp., V., Múzeum krt. 6–8.

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ, Bp., V., Károlyi Mihály u. 16.

ÍRÓK BOLTJA, Bp., VI., Andrássy út 45.

NYITOTT MŰHELY, Bp., XII. kerület Ráth György u. 4.

MTA TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT, Bp., I., Országház u. 30.

ANTI-KFT, Pécs, Ferencesek utcája 1.